

Brexit: ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไทย

Brexit คือ การลงประชามติแยกตัวออกจากสหภาพยุโรป (European Union: EU) ของสหราชอาณาจักร ซึ่งจะมีผลอย่างเป็นทางการในวันที่ 29 มีนาคม 2562 โดยมีสาเหตุสำคัญในการขอแยกตัว ดังนี้



Brexit Timeline



UK ลงมติออกจาก EU เมื่อวันที่ 23 มิ.ย. 2559



นายกฯ เมย์ ลงนามในหนังสือแจ้งความประสงค์ออกจาก EU ตามมาตรา 50 ของสนธิสัญญา ลิสบอน เมื่อวันที่ 29 มี.ค. 2560



การเจรจาข้อตกลงในการแยกตัวออกจาก EU ของ UK ในปี 2560-2562



กำหนดออกจาก EU อย่างเป็นทางการในวันที่ 29 มี.ค. 2562

ปัจจุบันสหราชอาณาจักร (UK) และสหภาพยุโรป (EU) ยังไม่ได้ข้อสรุปในการทำข้อตกลงในการแยกตัวด้านต่าง ๆ เช่น การค้า การลงทุน การเงิน กฎ ระเบียบต่าง ๆ ซึ่งแนวทางการเจรจาของสหราชอาณาจักร และ EU ได้กำหนดประเด็นหลัก ๆ ในการเจรจาเบื้องต้นเพื่อแยกตัวออกจาก EU อาทิ พลเมือง EU ในสหราชอาณาจักรต้องได้รับการรับประกันทั้งในมิติของการใช้ชีวิต ที่อยู่อาศัย การทำงาน หรือการศึกษาต่อในสหราชอาณาจักร, สหราชอาณาจักรจะต้องจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่ EU ในการแยกตัว และ มาตรการเพื่อหลีกเลี่ยงการกั้นเขตแดนที่ชัดเจน (backstop) ระหว่างไอร์แลนด์ (อยู่ใน EU) และไอร์แลนด์เหนือ (อยู่ใน UK) เพื่อรับประกันว่าจะไม่มีการตั้งด่านตรวจตามแนวชายแดนระหว่างกัน

การเจรจาข้อตกลง Brexit ระหว่างนายกรัฐมนตรีเทเรซา เมย์ และ EU สามารถเกิดได้ 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 Soft Brexit

เป็นการถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป แต่ยังคงอยู่ในตลาดเดียวของสหภาพยุโรป ซึ่งยังคงรักษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกับอียูต่อไป

ผลกระทบกรณี Soft Brexit

Soft Brexit มีผลกระทบทางเศรษฐกิจกับสหราชอาณาจักรค่อนข้างน้อย เพราะสหราชอาณาจักรจะยังคงอยู่ในเขตการค้าเหมือนเดิม ทั้งคนและสินค้าก็ยังคงมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรี

กรณีที่ 2 Hard Brexit

สหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรปอย่างเต็มรูปแบบ โดยยังไม่มีข้อตกลงใด ๆ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสหราชอาณาจักร

ผลกระทบกรณี Hard Brexit

- 1) สหราชอาณาจักรอาจสูญเสียความเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน และการเงินของยุโรป เนื่องจาก สถาบันการเงินจะย้ายงานบางส่วนออกจากสหราชอาณาจักรไปที่สำนักงานอื่นในยุโรปแทน
- 2) ส่งผลให้ต้นทุนการนำเข้าสินค้าสูงขึ้น และจะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น เนื่องจาก สินค้านำเข้าจะใช้กฎเกณฑ์ขององค์การการค้าโลกซึ่งจะถูกเก็บภาษีนำเข้าและมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีเหมือนประเทศนอกกลุ่มสหภาพยุโรป
- 3) การส่งออกไปสหภาพยุโรปจะถูกเก็บภาษี ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของสหราชอาณาจักร
- 4) สหราชอาณาจักรจะสูญเสียประโยชน์จากข้อตกลงการค้ากับประเทศอื่น ๆ ที่เคยมีจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป

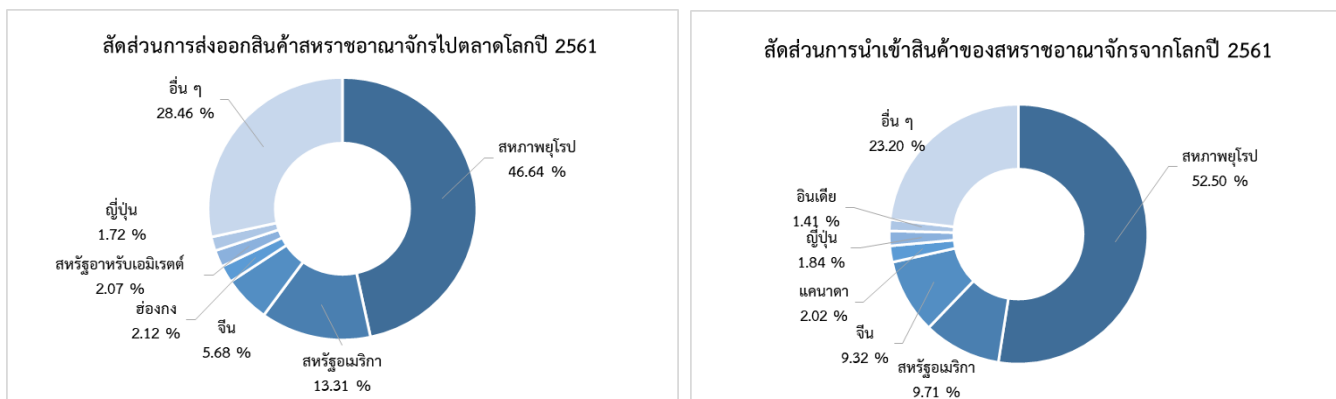
สถานการณ์ Brexit ในปัจจุบัน

เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2562 รัฐสภาสหราชอาณาจักรลงมติไม่เห็นชอบกับข้อตกลงการแยกตัวออกจาก EU ของนายกรัฐมนตรีเทเรซา เมย์ ต่อมาเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2562 รัฐสภาสหราชอาณาจักรลงมติไม่เห็นชอบกับข้อตกลงการแยกตัวออกจาก EU ของนายกรัฐมนตรีเทเรซา เมย์ ที่ได้มีการแก้ไขครั้งที่ 2 หลังจากนั้นในวันที่ 13 มีนาคม 2562 รัฐสภาสหราชอาณาจักรลงมติไม่เห็นชอบให้ UK ออกจาก EU โดยไร้ข้อตกลง (No Deal) และเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2562 รัฐสภาสหราชอาณาจักรได้ลงมติเห็นชอบให้เลื่อนกำหนดกรอบระยะเวลาการแยกตัวออกไปอีก 3 เดือน (ตามกรอบเวลาของมาตรา 50 ของสนธิสัญญาลิสบอน) จากเดิมในวันที่ 29 มีนาคม 2562 หลังจากนั้น นายกรัฐมนตรีเทเรซา เมย์ ต้องเจรจาขอความเห็นชอบจาก EU ให้เลื่อนกำหนดเวลาที่จะถอนตัวออกจาก EU

นัยยะต่อสหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรจะออกจาก EU รูปแบบใด ทั้ง Soft Brexit หรือ Hard Brexit ต่างส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสหราชอาณาจักร แต่ในกรณีแบบ Hard Brexit จะเกิดผลกระทบค่อนข้างมาก โดยธนาคารกลางของอังกฤษคาดการณ์ว่า มีผลทำให้เศรษฐกิจ UK หดตัวลงประมาณร้อยละ 7-10 เนื่องจาก UK มีสัดส่วนการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปในปี 2561 ได้ถึงร้อยละ 46.6 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด สินค้าที่ส่งออกไป EU จะถูกเก็บภาษีนำเข้าและมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีเหมือนประเทศนอกกลุ่มสหภาพยุโรป ทำให้สินค้าของสหราชอาณาจักร

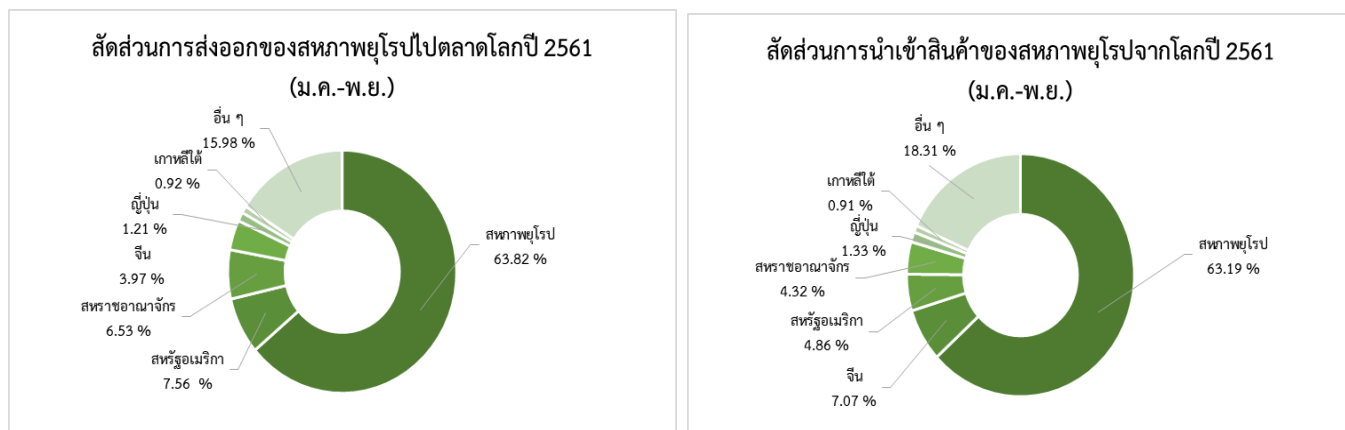
อาณาจักรมีราคาสูงขึ้น อาจส่งผลให้รายได้จากการส่งออกของสหราชอาณาจักรลดลง และในด้านการนำเข้าสินค้าจาก EU จะมีราคาสูงขึ้น และอาจส่งผลต่อต้นทุนและความสามารถในการแข่งขันของสหราชอาณาจักร



ที่มา: Global Trade Atlas

นัยยะต่อสหภาพยุโรป

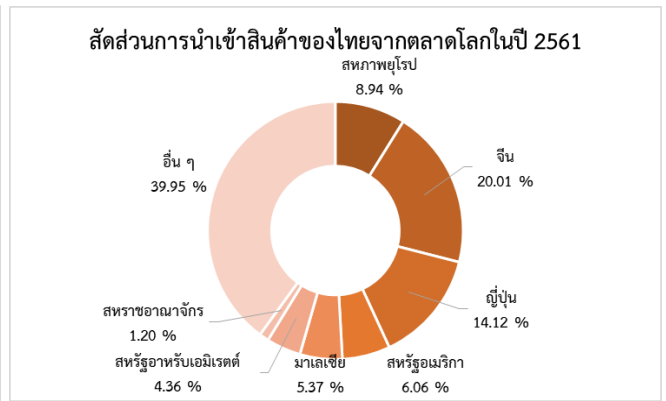
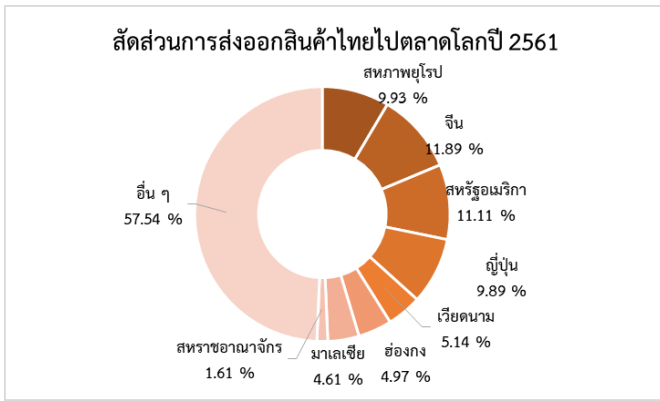
เศรษฐกิจสหภาพยุโรปได้รับผลกระทบค่อนข้างน้อย เนื่องจาก สัดส่วนการส่งออกและนำเข้าของ EU ไป UK ในปี 2561 มีประมาณร้อยละ 6.53 และ 4.32 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การที่ราคาสินค้าจากสหราชอาณาจักรมีราคาสูงขึ้นอันเป็นผลจากอัตราภาษี อาจส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงโครงสร้างธุรกิจของสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรที่มีห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงกัน



ที่มา: CEIC data

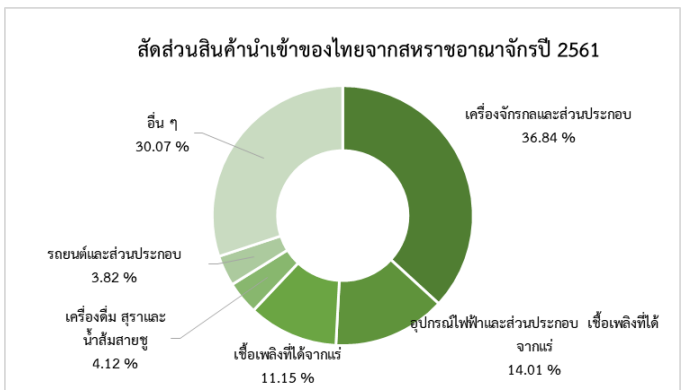
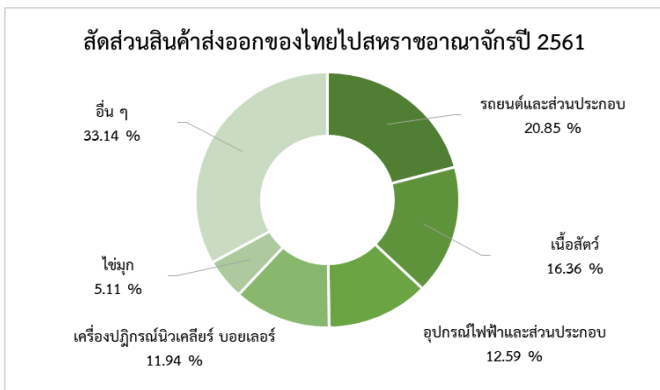
นัยยะต่อไทย

การหดตัวของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรอาจเป็นผลมาจาก Brexit ซึ่งอาจส่งผลต่อการส่งออกของไทยไปยังสหราชอาณาจักร แต่ไม่ว่าสหราชอาณาจักรมีการตกลง Brexit แบบใด จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยค่อนข้างน้อย (แต่ผลกระทบจากการตกลงแบบ Hard Brexit จะมากกว่า Soft Brexit) เนื่องจาก สัดส่วนการส่งออกและนำเข้าของไทยกับสหราชอาณาจักรมีไม่มากนัก โดยในปี 2561 มีเพียงร้อยละ 1.6 และ 1.2 ตามลำดับ



ที่มา: Global Trade Atlas

สินค้าส่งออกของไทยไปสหราชอาณาจักรที่สำคัญ ได้แก่ รถยนต์และส่วนประกอบ เนื้อสัตว์ และอุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ สำหรับสินค้านำเข้าของไทยจากสหราชอาณาจักรที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และเชื้อเพลิงที่ได้จากแร่



ที่มา: Global Trade Atlas

ผลกระทบทางอ้อมต่อไทย

เศรษฐกิจของไทยอาจจะได้รับผลกระทบทางอ้อมจากเศรษฐกิจสหภาพยุโรปซึ่งได้รับผลกระทบจากการหดตัวของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักร อย่างไรก็ตาม ตลาดการเงินไทยน่าจะได้รับผลกระทบตามความผันผวนในตลาดการเงินโลกที่สูงขึ้น โดยเฉพาะค่าเงินปอนด์และค่าเงินยูโรที่คาดว่าจะมีแนวโน้มอ่อนค่าลง เนื่องจากอาจจะลดแผนการใช้นโยบายการเงินแบบเข้มงวด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อส่งออกและนำเข้าของไทย

กลุ่มพัฒนาแบบจำลอง
กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
มีนาคม 2562

แหล่งอ้างอิง

- 1) <https://www.bbc.com/thai/topics/f94293fd-ff83-400e-8bc0-89ec01930fce>
- 2) https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/DocLib_/Article_11Jan2019.pdf
- 3) <https://www.ceicdata.com/en>
- 4) https://www.gtis.com/gta/secure/htscty_wta.cfm
- 5) <https://mgronline.com/stockmarket/detail/9620000024893>
- 6) <https://www.mreport.co.th/news/economy/031-Economy-Export-Brexit>
- 7) <https://www.parliament.go.th/library>
- 8) <https://www.prachachat.net/finance/news-301229>
- 9) <https://thaipublica.org/2018/12/pridi123/>